

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

תובעת מ.ג.
ע"י ב"כ עוה"ד בועז לוי ו/או דורית ענבר סברדליק

נגד

נתבע ל.ג.
ע"י ב"כ עוה"ד מדלר סלבה

פסק דין

1
2 **הסוגיה שבמחלוקת:** בני זוג חלוקים כיצד לאזן המשאבים ביניהם. התובעת עותרת להכיר גם
3 בדירת הנתבע שנרכשה קודם הנישואין אך מעולם לא שימשה למגורים משותפים כנכס משותף
4 ואילו הנתבע טוען כי דירה זו היא בבעלותו הנפרדת והבלעדית והיא אינה בת איזון וכי יש לאזן
5 רק את דירת הצדדים המשותפת, הזכויות הסוציאליות והרכב. המחלוקת מצריכה בחינה
6 עובדתית משפטית של סוגיית השיתוף הספציפי בנכס החיצוני שבמחלוקת וככל שבקשת השיתוף
7 ספציפי תידחה, יש לבחון האם וכיצד יש לשנות את בסיס האיזון בדירת המגורים המשותפת של
8 הצדדים כדי להגיע לתוצאה צודקת, הכל כפי שיידון ויפורט.

9
10 **הרקע העובדתי שאינו במחלוקת:**

11 1. הצדדים הינם בני זוג שנישאו זל"ז ביום 16/11/1995 אך קיימו קשר זוגי כשנתיים-שלוש
12 לפחות קודם לכן שכן בנם המשותף נולד להם עוד ביום 30/4/1994 כך שאין חולק שהם
13 גרו יחד כבני זוג לכל דבר ועניין עוד בטרם הנישואין. בהקשר זה עלה בדיון ההוכחות, כי
14 בשל ספק בעניין יהדותם של הצדדים עוכב טקס נישואיהם אך הם החלו לקיים זוגיות
15 לכל המאוחר במהלך שנת 1993 (ראו גם סעיף 3 לכתב ההגנה).

16
17 2. בעת הנישואין היתה האשה בעלים של דירה ברחוב *** ביוקנעם עלית. בנוסף גם הוריה
18 גרו באותה עיר והיו בעלים של דירה ברחוב ***. הן האשה והן הוריה מכרו במהלך שנות
19 התשעים את דירותיהם ורכשו דירה אחרת ברחוב *** ביוקנעם עלית. דירה זו נרשמה על
20 שם האשה. האחרונה מכרה דירתה זו והשקיעה את כספי המכר ברכישת דירתם
21 המשותפת של הצדדים ברחוב *** נוף הגליל (להלן "**הדירה המשותפת**") או "**דירת נוף**
22 **הגליל**").

23
24

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

3. ביום 16/11/1993 נרכשה על ידי הנתבע ואביו דירה ברחוב *** ביוקנעם עלית מחברת עמידר והזכויות בה נרשמו על שמם (להלן "דירת יוקנעם עלית" או "דירת הנתבע"). מדובר ברכישת דירה מכוח זכות שהייתה ככל הנראה לנתבע ולאביו המנוח "כמשתכני דיור ציבורי" (ראו פרק המבוא לחוזה הרכישה).
4. אין חולק שדירת יוקנעם עלית מעולם לא היוותה דירת המגורים של בני הזוג. מדובר בדירה שהושכרה לצדדי ג' ודמי השכירות הופקדו לחשבון הבנק המשותף. עם זאת לא חלק הנתבע על הטיעון שהוריה של התובעת קיבלו הדירה לשימוש למשך פרק זמן ממושך של 12 שנים ללא שנדרשו לשלם דמי שכירות כלשהם.
5. בעקבות פטירת אביו של הנתבע הוא ירש ביום 2/1/1997 את זכויותיו בדירת יוקנעם עלית והיא נרשמה על שמו במלואה מכוח הירושה.
6. ביום 25/2/2003 סולקה הלוואת המשכנתא שרבצה על דירת הנתבע באמצעות תשלום בהמחאה בסך של 49,000 ₪ מחשבון בבנק דיסקונט שהוא ככל הנראה חשבון הנתבע.
7. הצדדים מסרו בבית הדין הרבני הסכמה להתגרש ביום 16/7/2020 וזאת כאשר הם בקרע עמוק ביחסיהם מאז 2019 (בחודש מאי 2019 נפתחה בקשה ליישוב סכסוך). הצדדים עדיין חיים תחת קורת גג אחת אך מצויים בנתק מוחלט כשגם בנם המשותף (המתפקד על הרצף האוטיסטי) אינו מקיים קשר עם אביו.
8. הרכוש הנוסף של הצדדים הוא תכולת דירתם המשותפת, זכויות סוציאליות, חשבונות הבנקים ורכב מסוג הונדה ג'אז מודל 2017 שמוחזק על ידי התובעת.
9. על פי חוות דעת מומחה בתחום האקטואריה שהוגשה לתיק בית המשפט, קיימות שתי שיטות לאיזון משאבים, הראשונה – איזון משאבים על בסיס ערכם הנוכחי של הנכסים שנצברו לבני הזוג, כולל הזכויות שמועד מימושן בעתיד. השנייה – איזון משאבים בעת המימוש בפועל, דהיינו במועד הקבוע יאוזנו נכסים ברי חלוקה ואילו נכסים בעלי מימוש בעתיד יאוזנו בעתיד. לפיכך, כלל שמעוניינים הצדדים באיזון מידי נכון למועד חוות הדעת הרי שעל האשה להעביר לאיש סך של 56,283 ₪. אם מדובר באיזון דחוי תידרש האשה להעביר לאיש 8,160 ₪ ויירשמו הערות מתאימות אצל הגופים המשלמים.
10. על פי חוות דעת מומחה בתחום שמאות מקרקעין, שווי דירת הצדדים בנוף הגליל הוא 915,000 ₪ ואילו שווי דירת הנתבע ביוקנעם עלית הינו 600,000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

11. לצדדים יתרת הלוואת משכנתא ביחס לדירת נוף הגליל בסך של כ-192000 ₪.

12. הנתבע לא שילם חלקו בהלוואת המשכנתא משך שנתיים.

טענות התובעת:

13. התובעת טוענת שיש להחיל את הלכות שיתוף ספציפי על דירת יוקנעם עלית שבבעלותו של הנתבע מהטעמים הבאים:

13.1. הלוואת המשכנתא על הדירה שולמה בתקופת החיים המשותפים.

13.2. דמי השכירות מהדירה הועברו לחשבון המשותף.

13.3. הוריה גרו ללא תמורה בדירה משך 10 שנים והנתבע הצהיר בפניהם שהדירה משותפת.

13.4. הוריה השביחו את הדירה.

13.5. מכר דירת התובעת והוריה והטמעה של הכספים ברכישת דירת נוף הגליל.

13.6. נישואין ממושכים של 30 שנים בהרמוניה.

14. לחילופין נטען בסיכומי התובעת בעל פה בתום הדיון כי יש לאזן באופן בלתי שוויוני את דירת נוף הגליל ובכך ליתן ביטוי לחוסר האיזון שעלול להיווצר מאי הכרה בשיתוף ספציפי בדירת יוקנעם עלית.

15. כן טענה התובעת כי הרכב משמש אותה ואת הבן הנכה וכי במסגרת איזון המשאבים יש לנקוט בחלופה השנייה.

16. לפיכך, לפי גישת התובעת יש להכיר בדירת הנתבע כמשותפת ולאזן בין הדירות כך שתשלם ההפרש בין שווי הדירה בנוף הגליל נטו (שווי בקיזוז יתרת משכנתא לסילוק+חוב משכנתא של הנתבע). נראה כי במקרה כזה גם הייתה נכונה לשלם את מלוא ההפרש בין הזכויות של הצדדים. אלא שהנתבע לא מסכים לכך.

טענות הנתבע:

17. הנתבע עומד על כך כי דירת יוקנעם עלית היא דירה שלו מלפני הנישואין, שמחצית הזכויות בה הועברו אליו בירושה תוך כדי הנישואין ואין כל מקום להכיר או להצהיר עליה כדירה משותפת. כך הוא מתמודד עם טענות התובעת לשיתוף ספציפי:

17.1. אין בנישואין ארוכים לכשעצמם להביא להצהרה על שיתוף ספציפי בדירה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. - תביעה כספית

- 17.2. לא מדובר בדירת המגורים של הצדדים והם מעולם לא גרו בדירה.
- 17.3. הדירה מעולם לא שופצה או הושבחה במשותף או על ידי הורי התובעת אלא על ידו ומכספו בלבד.
- 17.4. כספי השכירות מהדירה אכן הופקדו לחשבון בבנק יהב אך זאת לשם מימון חלקו בהלוואת המשכנתא עבור דירת נוף הגליל. לא נעשה שימוש בכספי השכירות לצורך או מטרה אחרים על ידי התובעת.
- 17.5. הנתבע טוען כי מעולם לא טען או הציג מצג של שיתוף ביחס לדירה.
- 17.6. העובדה שהתובעת השקיעה את תמורת מכר דירתה הקודמת בדירת נוף הגליל לא הוכחה וממילא לא מצדיקה איזון לא שוויוני וגם לא היה סעד שכזה בכתב התביעה ולא ניתן לעתור לו כעת.
- 17.7. מימון הדירה באמצעות תשלומי הלוואת המשכנתא נעשה מחשבון משותף של הנתבע ואביו בבנק הפועלים ללא כל נגיעה של התובעת וכך גם סילוק הלוואת המשכנתא.
18. הנתבע טוען, כי על התובעת לשלם לו מחצית שווי הרכב שרכשה באמצעות כספי החשבון המשותף.
19. הנתבע מעוניין באיזון פנסיוני/סוציאלי לפי החלופה הראשונה בחוות דעת שמאי לאור פער גילאי הצדדים והעובדה שהוא אדם מבוגר וחולה.
- דיון נורמטיבי:**
20. שני הצדדים פירטו היטב בסיכומיהם את ההלכות הפסוקות בעניין שיתוף ספציפי בדירת מגורים כאשר כל צד מבקש להיאחז ולהסתמך על פרשנויות או פסיקות התומכות בגישתו.
21. לידתן של הלכות שיתוף ספציפי הייתה ביחס לדירות מגורים של בני זוג בהלכות **אבו רומי וששון**, המשכן בהלכות **בן גיאת ואלמונית** ונקודת הציון הנוכחית היא בהלכת **פיקהולץ** (שיתוף ספציפי בחובות), כאשר יש להניח שבעתיד יבואו מקרים נוספים לפתחו של בית המשפט העליון.
- ראו: רע"א 8672/00 **אבו רומי נ' אבו רומי**, פ"ד נו(6) 175, 183-180 (2002); ע"א 7687/04 **ששון נ' ששון**, פ"ד נט(5) 596, 615-614 (2005);

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

1 בע"מ 7750/10 בן גיאת נ' הכשרת היישוב ביטוח בע"מ (נבו, 11/8/2021) ;

2 בע"מ 1398/11 אלמונית נ' אלמוני (נבו, 26/12/2012) ;

3 רע"א 6839/19 חדד נ' פיקהולץ (נבו, 20/1/2021) ;

4
5 22. פרופ' ליפשיץ, בספרו "השיתוף הזוגי", מסביר את התפתחות הלכות שיתוף ספציפי
6 כמכשיר שבא לגשר בין ההסדרים הספציפיים שחלים על בני זוג הכפופים לחזקת שיתוף
7 (ידועים בציבור ובני זוג שנישאו לפני כניסתו לתוקף של חוק יחסי ממון בין בני זוג,
8 התשל"ג – 1973) לבין ההסדרים החלים על בני זוג שחוק יחסי ממון בין בני זוג חל עליהם
9 (אלה שנישאו לאחר 1974). 'הגישור' האמור מצמצם את ההבדלים ביניהם בכל הנוגע
10 לתחולת השיתוף הזוגי על נכסים מלפני הנישואים, ירושות ומתנות (ראה : ש. ליפשיץ,
11 **השיתוף הזוגי הוצאת נבו (2016), עמ' 171, 200 – להלן "ליפשיץ"**).

12
13 23. כשמדברים על הגישור בין ההסדרים האמורים נכון יהיה להזכיר מספר עקרונות
14 הקבועים בחוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ג – 1973 (להלן "**החוק**" או **חוק יחסי**
15 **ממון**") ומבהירים את ההבדלים בין הלכות חזקת שיתוף בנכסים (יציר הפסיקה) לבין
16 הסדר איזון המשאבים (יציר החוק) :

17 א. החוק מאפשר קיומם של שני הסדרים מוסכמים של משטר רכושי: משטר רכושי
18 שהצדדים קובעים לעצמם במסגרת הסכם ממון שהם עורכים ביניהם. ואם לא ערכו
19 הסכם, רואים אותם כמי שהסכימו למשטר הרכושי שבחוק (סעיף 3(א) לחוק).

20 ב. המשטר הרכושי שנקבע בחוק הוא איזון משאבים אובליגטורי דחוי (לעת פקיעת
21 הנישואין) שבגדרו מה שנחשב לרכוש משותף הם **הנכסים שהצדדים צברו במהלך**
22 **הנישואין במאמץ משותף ואינם כוללים נכסי ירושה, מתנה או נכסים** שהיו למי
23 מהם קודם הנישואין (סעיף 5(א) לחוק). איזון המשאבים הינו עריכת שומה של כלל
24 נכסי בני הזוג **(למעט אלה שאינם בני איזון מכוח סעיף 5(א) לחוק)**, הפחתת החובות
25 מהם וחלוקתם באופן שוויוני בין בני הזוג.

26 ג. איזון המשאבים נערך כאמור בעת פקיעת הנישואין, אך אין בנישואין עצמם כדי
27 לפגוע בקניינם של בני הזוג, להקנות למי מהם זכויות בנכסי הצד האחר או להטיל
28 עליו אחריות לחובות הצד השני (סעיף 4 לחוק).

29 ד. לבית המשפט סמכות להחליט מה מגיע מבן זוג אחד לאחר, או באיזו דרך יבוצע
30 האיזון (סעיף 6 לחוק).

31 ה. ברירת המחדל הינה איזון שוויוני, ברם בית המשפט יכול לקבוע איזון בלתי שוויוני,
32 או לקבוע שווי נכסים לפי מועד מוקדם יותר או לקבוע נכסים ששווים לא יאוזן
33 (סעיף 8 לחוק).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

1. בהפעלת סמכות לפי סעיף 8 לחוק יש להבחין בין איזון בלתי שוויוני בנכסים בלתי מוחשיים (למשל נכסי קריירה והפרשי השתכרות) לבין נכסים שחלים עליהם דיני הקניין הקלסיים (למשל נכס מקרקעין ששייך למי מהצדדים קודם הנישואין). ביחס לנכסים מהסוג האחרון יש לנקוט משנה זהירות כדי לא לערער עוד יותר את המעט שנותר מ(אי) הוודאות המשפטית ביחסי ממון בין בני זוג (ראו ליפשיץ בעמ' 340-341).
24. אין ספק שבעידן הנוכחי, קשה לדבר על וודאות או יציבות בתחום יחסי הממון בדיני המשפחה. בני זוג שלא עורכים הסכם ממון, מנהלים חיים משותפים בזוגיות על פני שנים ארוכות ונדרשים להסדיר את איזון המשאבים כעבור זמן רב, ייתקלו בלא מעט סימני שאלה בהשוואה לסימני הקריאה ביחס לשאלת אופן איזון המשאבים. אם "פעם" אך לפני מספר עשורים ידעו הכל, כי נכסים שיאוזנו הם אלה שנצברו במהלך החיים המשותפים במאמץ משותף, ונכסים אחרים, בין אם מדובר בהפרשי השתכרות, מוניטין, נכסי קריירה ובין אם מדובר בנכסים מוחשיים שזכה בהם מי מבני הזוג במתנה, ירושה או היה בעליהם טרם הנישואין – כל אלה לא יאוזנו, הרי שכיום הכל יודעים שהדברים השתנו באופן מהותי. כושר ההשתכרות הפך לנכס בר איזון (ראו בע"מ 4623/04 **פלונית נ' פלוני** (פורסם בנבו 2007)), נדל"ן שהיה בבעלות בלעדית של בן זוג אחד והיו אמורים להישאר כאלה מכוח חוק יחסי ממון עלולים להיחשב לרכוש משותף מכוח דיני הקניין והחוזים הכלליים (ע"א 1915/91 **יעקובי נ' יעקובי**, פ"ד מט(3) 529, 1995) והלכות **אבו רומי וששון** (לעיל). אין ספק כי מדובר במצב משפטי מורכב, מאתגר שהתוצאה בו עשויה להשתנות ממקרה למקרה לפי נסיבותיו ומפוסק לפוסק. מצב דברים זה הופך את האפשרות לחזות כיצד יאוזנו המשאבים של בני זוג בתם פרק הנישואין למורכבת ביותר ולבלתי אחידה.
25. לא בכדי יש הטוענים כי הלכות "שיתוף ספציפי" אינן מתיישבות כשלעצמן עם **לשון** הוראות סעיפים 4 ו-5 לחוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ג – 1973 (ראו גישת עו"ד מנדלסון בהרצאותיו). עולה מהלכות אלו כי ההסדרים שבחוק יחסי ממון הנוגעים לנכסים חיצוניים הינם לא יותר מאשר 'נקודת מוצא' לאיזון המשאבים בין בני זוג אך אינן בהכרח נקודת הסיום. מכוח הדינים הכלליים (קניין/חוזים/נאמנות), יכול בית המשפט לענייני משפחה להכיר בשיתוף בין בני זוג ביחס לנכס קנייני שרשום רק על שם אחד מהצדדים והובא על ידו לקשר הנישואין ממקור חיצוני (ירושה, מתנה, נכס שהיה בבעלות בן הזוג קודם הנישואין) למרות שסעיף 5(א) לחוק מבהיר שנכס מסוג זה לא יהיה משותף. עיון בפסיקה מלמד כי בדרך כלל מדובר היה **בדירת מגורים ששני הצדדים עושים או עשו בה שימוש** (הלכות **אבו רומי, ששון, אלמונית**), אך עם הזמן נקבע

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

במקרים שונים שהלכת השיתוף הספציפי יכולה לחול גם על נכסים חיצוניים אחרים שאינם דירת מגורים.
כך, רק לאחרונה נפסק ברע"א 6839/19 **חדד נ' פיקהולץ** (נבו, 20/1/2021) לעניין אפשרות החלת השיתוף הספציפי על נכס אחר שהוא אינו דירת המגורים דווקא, כי אפשרות זו אכן קיימת, הן לגבי נכסים חיוביים והן לגבי נכסים שליליים (חובות). כלומר ולענייננו, מכוח הדין הכללי (דיני קניין/חוזים/נאמנות) ניתן לטעון לבעלות משותפת גם בדירה שאינה דירת המגורים (ראו גם בג"צ 4602/13 **פלונת נ' בית הדין האיזורי בחיפה** (נבו, 18/11/2018)).

26. למרות פערים ופסיקות שונות שנבעו מסיטואציות ונסיבות עובדתיות שונות **היה ברור לכאורה**, כי הגם שלא ניתן לקבוע מראש כללים ברורים בעקבות הלכות אלה הרי שההכרעה תהיה ממקרה למקרה הכרעה עובדתית ביחס **לכוונת הצדדים** ולקיומה של **"התנהגות השקעתית"**.

(ראו בע"מ 10734/06 **פלוני נ' פלונת** (נבו) שם נפסק בפסקה ה(2) על ידי כב' השופט רובינשטיין:

"אודה, כי 'גבולות הגזרה' אינם חדים, אך כך מטבע הדברים: אי אפשר לקבוע מראש כללים ברורים באשר לכל האפשרויות שמזמנת המציאות האנושית. לכן גם מתלבטים בתי המשפט ממקרה למקרה, באשר לנכס הספציפי בו מדובר וכוונת הצדדים לגביו. הפרשנות בה דיברנו יסודה בשיקולי הגינות במקרים שבהם הכף נוטה, במכלול ההשקעות בנכס, בהתנהגות הצדדים הכרוכה בו, לעבר השיתוף. מובן כי הדברים אינם נטולים בעייתיות, כיוון שלעתים קשה לכמת את ההשקעות ואת 'ההתנהגות השקעתית', אך לכן יש לנהוג זהירות ביישום, ואולם כאמור קשה לקבוע מראש את גבולותיו המדויקים לכל מקרה. השאלה בידון דידן היא אפוא **שאלה עובדתית**, האם הוכיחה המשיבה - והנטל הבסיסי אכן עליה, גם אם עבר בשלב מסוים אל המבקש - יצירת שיתוף ספציפי בדירה".

27. כיום, נראה כי שוב **אין מדובר רק בשאלה עובדתית**, אלא כפי שניסח זאת כב' השופט עמית מדובר **בשאלה מעורבת של עובדה ומשפט**. ומהו 'ההיבט המשפטי' של שאלת השיתוף הספציפי? נראה כי הבסיס התיאורטי הוא המאפיין המשפטי של הסוגיה: אם הבסיס להכרה בשיתוף ספציפי הוא הכרה **במודל הקישורי המבוסס על תפיסה נורמטיבית של שיקולי צדק, הגינות ושוויון** הרי שייקל יותר על הערכאה השיפוטית להכניס למסגרת איזון המשאבים גם נכסים חיצוניים שרשומים ו/או הובאו על ידי צד אחד לנישואין ואשר לכאורה לא היו אמורים להוות רכוש משותף לאור לשון סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון בין בני זוג התש"ל-1973. ולהיפך, אם התפיסה היא **התפיסה ההסכמית**, אזי יש לדבוק במבחנים שפותחו בפסיקה מאז הלכת אבו רומי בדבר בחינת

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

האינדיקציות הראייתיות המצביעות על הסכמה לקיומו של שיתוף ספציפי (מצג, הבטחה, השקעה).

אדגיש, כי הבסיס העיוני לשיתוף הספציפי לא משפיע רק על ההכרעה הראייתית והעובדתית אלא משפיע על תפיסת אופן עריכת האיזון בכללותו. שכן אם מצאנו בשני העשורים האחרונים מקרים של החלת שיתוף ספציפי בעיקר על דירות מגורים או במקרים שבהם שיקולי הצדק הצריכו יישום ההלכה כדי שכן זוג (בדרך כלל בת זוג) לא ייצא עם ידיו על ראשו מקשר הנישואין, הרי שאם הבסיס הרעיוני לשיתוף הספציפי הוא שיקולי צדק, הגינות, איזון ושוויון, מדובר במושגי שסתום שעשויים/עלולים להביא לכך שעניין השיתוף הספציפי יוכל ויידרש להיבחן בכל סוג של איזון משאבים ולא רק מקום שיש חשש שללא הפעלת מכשיר זה ייפגע בן זוג אחד בכך שייצא מהקשר עם ידיו על ראשו.

28. השופט עמית מסביר היטב את משרעת הגישות כך :

"...עם זאת, קיימת משרעת של דעות וגישות בסוגיה של שיתוף ספציפי בדירת מגורים. יש המקלים ויש המחמירים בכמות הראיות הנדרשות (ראו שחר ליפשיץ **השיתוף הזוגי** 172-182 (תשע"ו) (להלן: השיתוף הזוגי) ; חנוך דגן **קניין על פרשת דרכים**) (2005) 489 את ההבדל בין הגישות ניתן להסביר **בנקודת המוצא: המחמירים רואים את משטר השיתוף בנכסים כמבוסס על מודל הסכמי, בעוד שהמקלים רואים את משטר השיתוף כמבוסס על מודל נורמטיבי, שמצידו מבוסס על עקרונות ושיקולים של צדק, הגינות ושוויון. ממודל זה קצרה הדרך להכרה במודל הקישורי, מודל המתחשב באופי המיוחד של היחסים הזוגיים, ככזה המחייב הכרה נרחבת בשיתוף בין בני זוג, לרבות החלטה גם על נכסים שהובאו לנישואין (שחר ליפשיץ "על נכסי עבר, על נכסי עתיד ועל הפילוסופיה של חזקת השיתוף" **משפטים** לד 627 (תשס"ה)..."**

ואינה במקור)

29. עיון בבג"צ 4602/13 **פלונית נ' בית הדין הרבני האיזורי בחיפה** (נבו 18.11.18), מעלה לכאורה כי השופט עמית לא מביע דעה נחרצת בהקשר זה אך מעיר כי יכול היה להתערב בפסיקת בית הדין הרבני לא רק על יסוד גישת "כוונת הצדדים" אלא גם על יסוד **המודל הקישורי** לעיל (עמ' 25 לפסק הדין). השופט שטיין לא הסכים עם קביעותיו של השופט עמית ביחס להתערבות בפסק הדין של בית הדין הרבני אך לא פסל האפשרות שנראה בשאלת השיתוף הספציפי "שאלה מעורבת של דין ושל עובדה" (עמ' 35 פסקה 3 לפסק דינו של השופט שטיין) עם זאת נראה שבהתייחסותו לפן המשפטי של שאלת השיתוף

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

הספציפי הוא מכוון להיבט הקנייני משפטי ולא לשאלה הנורמטיבית כפי שהציגה השופט
עמית. השופט מינץ סבר אף הוא שיש לנהוג לפי הגישה ההסכמית ועל כן הבחינה
השיפוטית צריכה להיות עובדתית ולא בחינה של שאלה מעורבת עובדה ומשפט (ראו
דברי השופט מינץ בעמ' 28 סעיף 5 לפסק דינו).

30. עיון בכתביהם של חנוך דגן, דפנה הקר שחר ליפשיץ ואחרים מעלה כי לא זו בלבד
שמדובר בשאלה משפטית-עובדתית, **מדובר בשאלה נורמטיבית-משפטית-עובדתית**.
במאמרם בעקבות בג"צ 4602/13 טענו דגן והקר שהלכת שיתוף ספציפי צריכה להתפרש
שכלל רכישה מכוח **דיני הקניין**. כאן לא נדרשת כלל שאלת כוונת הצדדים להקנות
זכויות בנכס "חיצוני" אלא מדובר בהכרעה נורמטיבית שלפיה בהתקיים נסיבות
מסוימות ביחס לנכס מסוים נכון יהיה לראות בו נכס שכבר איננו בבעלות נפרדת. זאת
להבדיל מהגישה ההסכמית/חוזית. ואף יש לראות בשיתוף הספציפי הסדר חוזי, עדיין יש
להגן עליו מפני התערבות שיפוטית המכניסה שיקולים מוסריים או פטריארכליים(ראו
דגן והקר "הלכת השיתוף הספציפי – לקראת המערכה הרביעית בבג"צ 4602/13",
מחקרי משפט לב (התשע"ט – 2019) 519, בעמ' 542). המלומד ליפשיץ הצטרף לביקורת
על פסק הדין וסבר אף הוא כי השיתוף הספציפי בנכס חיצוני צריך להתבסס על עיקרון
של צדק ושוויון מגדי ביחסי הרכוש בין בני הזוג ולא על ניסיון לשחזר את הכוונה
הטיפוסית של בני זוג בישראל. הוא מבקש לבסס תפיסתו על המודל "הקישוריי" הרגיש
למערכת היחסים המורכבת שנוצרת בין בני זוג במהלך חיי הנישואין. הוא אמנם נוקט
משנה זהירות ביחס לשיתוף ספציפי בנכס חיצוני לאור הגנת דיני הקניין, אך עדיין סבור
שבהתקיים תנאי סף קישוריים שעיקרם נישואין ראשונים וממושכים, אווירה כללית של
שיתוף, יחסים טובים ונכס שהוא דירת מגורים, הצד שרשום כבעלים נפרד הוא זה
שאמור להבהיר חד משמעית שאינו מעוניין בשיתוף (ש). ליפשיץ "שיפוט מוסרי של
התנהגות מינית בנישואים: אוטונומיה ומשילות בעקבות בג"צ 4602/13" **עיוני משפט**
מג(5), 15.

31. פרופ' ליפשיץ הדוגל ביישום רעיון **הקהילה המשפחתית** סבור שהחוק (והמודל שבבסיסו)
מבחין בין שני סוגי נכסים: **נכסי המאמץ המשותף ונכסים חיצוניים**. מקום שמדובר
בנכסי מאמץ משותף בין אם מדובר בדירת המגורים ובין אם מדובר בנכסים עסקיים,
הנטייה תהיה להכיר בהם כנכסים משותפים כאשר הנטל להראות אחרת יהיה על הצד
הטוען לכך. ברם מקום שמדובר בנכסים חיצוניים שאינם פרי מאמץ משותף, לגבי אלה,
מאמץ המודל תנאי סף ואפשרויות חריגה הרגישים לכוונת הצדדים ולאורח חייהם
במקרה הספציפי. לכן השיתוף הספציפי יוכר רק אם מתקיימים "תנאי סף קישוריים"
כגון נישואין ראשונים וארוכי טווח המאופיינים באווירת שיתוף כלכלי ורגשי (ליפשיץ

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

בעמ' 176-177 (לספרו). מסכים אני עם האמירה של ליפשיץ כי יש לכבד את הוראותיו של החוק ולהבחין בין נכסי המאמץ המשותף לבין הנכסים החיצוניים. לגבי אלה האחרונים יש לראותם (ברוב המקרים) כנכסים פרטיים ששוים לא יאוזן מכוח הסדר איזון המשאבים. אין בכך לומר כי לא ניתן להחיל עליהם שיתוף ספציפי אך לשם כך נדרש מארג ראייתי מיוחד ויש לראות בכך חריג ולא כלל (שם בעמ' 183). כאן התנהגות הצדדים ומצגים אקטיביים שמהם ניתן ללמוד על כוונה לשותף הם אלה שיוכלו לבסס חזקת שיתוף ספציפית מכוח הדין הכללי (שם, בעמ' 188). כאן הנטל אינו על הצד הרשום כבעלים להוכיח שאינו מתנגד לשיתוף באותו נכס. הנטל יהיה על אותו צד שלא רשום כבעלים להוכיח שהתקיים מצג פוזיטיבי של שיתוף (להבדיל כאמור מדירת מגורים).

32. **ומה באשר לראיות הנדרשות?** נראה כי נדרשות ראיות לשלוש היבטים אלה : נישואים ארוכים והרמוניים ; התנהגות הצדדים ויצירת מצגים אקטיביים לעניין השיתוף בנכס ; טיב ההשקעות הכספיות של בן הזוג הלא רשום בנכס (בעמ' 1477/13 **פלונית נ' פלוני** (נבו, 6/8/2013)). נראה כי הרוב מסכימים שנטל מוגבר צריך לחול בכל מקרה של נכס חיצוני שאינו דירת מגורים.

33. על בית המשפט לקבוע למעשה כי על יסוד הראיות שהובאו לפניו, קיים אומד דעת של הצדדים ממנו עולה הסכמה מפורשת או משתמעת ביחס לנכס הפרטני עליו מדובר, כאשר כפי שהשופט רובינשטיין קבע, הפסיקה רשאית לפתח ממקרה למקרה את ההלכה (השיתוף בנכס ספציפי הוא 'פיתוח דפיתוח שיפוטי' כלשונו בפסקה טו' להלכת בן גיאת וכן בבעמ' 7181/12 **פלוני נ' פלונית** (נבו, 19/11/2012)).

דיון קונקרטי :

34. משמיעת הצדדים ועיון בתיקי המוצגים שלפניי אני מגיע למסקנה שלפיה לא הוכח שיתוף ספציפי בדירת יוקנעם עלית שהיא נכס חיצוני. אסביר הטעמים לקביעתי זו :

34.1. ראשית ובזמן אמת כאשר נשאלה הנתבעת לעניין דירה זו השיבה בכנות **'אני לא יודעת איך להסביר שהיא דירה משותפת'** (עמ' 4 שורה 32 לפרוטוקול). רוצה לומר, כי בזמן אמת כאשר נשאלה על כך לא טענה לקיומו של מצג מצד הנתבע או הבטחה לשיתוף בדירת יקנעם.

34.2. שנית, לא מדובר בנישואין ראשונים של הצדדים. לתובעת אלה נישואין שניים עם ילדות מקשר קודם. לנתבע זהו קשר שני ויש לו ילדה מקשר קודם (עמ' 17 שורות 16-20 לפרוטוקול).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. - תביעה כספית

- 1 34.3. מדובר בדירה שנרכשה לפני הנישואין מחברת עמידר על ידי הנתבע ואביו ביחד
- 2 ושניהם שילמו את הלוואת המשכנתא עבור דירה זו בחלקים שווים עד לפטירת
- 3 אביו של הנתבע בשנת 1997. לאחר מכן, אין חולק שהלוואת המשכנתא שולמה
- 4 מחשבון הבנק של הנתבע שלא היה חשבון משותף.
- 5 34.4. הלוואת המשכנתא ביחס לדירה זו סולקה באמצעות תשלום בהמחאה מבנק
- 6 דיסקונט בטבריה שם התנהל ככל הנראה חשבון נפרד של הנתבע (ראו עדות הנתבע
- 7 בעמ' 26-27 לפרוטוקול). לתובעת לא הייתה כל מעורבות בסילוק הלוואת
- 8 המשכנתא ומדובר היה בהחלטה של הנתבע (ראו עדותה במענה לשאלות בית
- 9 המשפט בעמ' 11 שורות 17-22 לפרוטוקול). לא ברור מה מקור הכספים ששימשו
- 10 לסילוק המשכנתא כאשר פעם אחת טוען הנתבע שמדובר בכספי רנטה של אביו
- 11 המנוח שהצטברו בחשבון ופעם אחרת טוען כי מדובר בכספי עבודתו (ראו בעמ' 26
- 12 וכן עמ' 27 שורה 7 לפרוטוקול).
- 13 34.5. לחשבון הבנק המשותף של הצדדים אומנם הופקדו דמי השכירות מהדירה אך אני
- 14 מקבל עדות הנתבע בהקשר זה כי היה זה הסיכום בין הצדדים שכספים אלה
- 15 יופקדו בחשבון המשותף לצרכי כיסוי חלקו בהלוואת המשכנתא המשותפת ביחס
- 16 לדירת נוף הגליל ו/או השתתפות בהוצאות החזקת הבית ולא סיכום שהדירה עצמה
- 17 משותפת (ראו עדות התובעת בעמ' 18 שורות 3-5 לפרוטוקול ועדות הנתבע בעמ' 24
- 18 שורות 1-2 ובהמשך שורות 16-18). עובדה היא שגם לאחר שהנתבע מוציא עצמו
- 19 מהחשבון המשותף בשנת 2014 הוא ממשיך להעביר דמי השכירות לחשבון שהיה
- 20 משותף ונותר על שם האשה בלבד (ראו עדות התובעת בעמ' 10 שורות 17-24
- 21 לפרוטוקול).
- 22 34.6. הזכויות בדירה היו רשומות עוד לפני הנישואין מחציתן על שם הנתבע ומחציתן על
- 23 שם אביו המנוח. בעקבות פטירת אביו המנוח, קיבל הנתבע מלוא הזכויות בדירה.
- 24 יוצא לפיכך כי מדובר בנכס חיצוני הן מהבחינה הזו שנרכש (לפחות מחציתו) לפני
- 25 הנישואין והן מהבחינה הזו שהועבר בירושה לנתבע (מחציתו השנייה) בעקבות
- 26 פטירת אביו.
- 27 34.7. לא הוכחו שיפוצים או השבחות בדירה מצד התובעת. ניכר מהעדויות, כי היחיד
- 28 שטיפל בדירה, בהשכרתה ובשיפוצה היה הנתבע. האחרון היה זה ששיפץ הדירה
- 29 פעמיים וזאת בסכומים זניחים של מספר אלפי שקלים וכדי להתאימה לשוכרים.
- 30 אני מקבל עדות התובעת כי השיפוצים שבוצעו על ידי שני הצדדים בוצעו מכספים
- 31 שבחשבון המשותף (ראו עדותה בעמ' 14 שורה 24 והודאתו של הנתבע בכך בעמ' 29
- 32 שורה 11). עם זאת ולאור העובדה שמדובר בסכומים זניחים אין בכך די כדי להקים
- 33 חזקת שיתוף ביחס לדירה זו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

1 34.8. הצדדים מעולם לא גרו בדירה ביוקנעם עלית.
2 34.9. גם העובדה שהוריה של התובעת גרו בדירה כעשור אין בה כדי ליצור שיתוף. מדובר
3 במחווה של הנתבע להוריה של התובעת. בכך אין כדי ליצור מצג אקטיבי של שיתוף
4 בדירה.

5 34.10. אם חוזרים לאמירתה הראשונה והאותנטית של התובעת כי אין לה כיצד להוכיח
6 שהדירה משותפת, יש להוסיף כי זולת עדותה, לא הובאה כל עדות כדי לבסס קיומו
7 של מצג או שיתוף ספציפי בדירה זו. על כך יש להוסיף העובדה שהצדדים התנהלו
8 בהפרדה ביניהם וזולת הפקדת דמי שכירות לחשבון המשותף על ידי הנתבע עד שנת
9 2014 כל צד התנהל בעצמו ללא שיתופיות ואחריות משותפת. אני מקבל בהקשר זה
10 אמירתו של הנתבע בעדותו: "אמרו לי שאני לא צריך לשלם כלום היא משלמת.
11 חלק שלי זה מהדירה שלי. מה שאני משכיר אני נותן לשכירות. אני נותן לדירה ב***
12 נוף הגליל " (עמ' 24 שורות 1-2). כלומר ההתנהלות הכלכלית המוסכמת הייתה כזו
13 שהצדדים רכשו דירה בנוף הגליל באמצעות כספי מכר דירה קודמת שהייתה
14 בבעלות הנתבע ובאמצעות הלוואת משכנתא אשר מומנה על ידי התובעת ועל ידי
15 הנתבע בכך שהזרים לחשבון את כספי השכירות. ניתן גם לראות בכך הסכמה
16 מפורשת לשיתוף בפירות שהופקו מהנכס החיצוני אך לא הסכמה לשיתוף בעץ, קרי
17 בנכס עצמו (ראו גם ליפשיץ בעמ' 187).
18

19 35. לא שיתוף ספציפי בנכס חיצוני אך איזון בלתי שוויוני בדירת הצדדים מכוח שיקולי צדק
20 – האמנם?

21 35.1. לגישת פרופ' ליפשיץ יש להגן "בן זוג מתחלק" כאשר לא עולה בידו להוכיח שיתוף
22 ספציפי בנכס חיצוני; כאשר המדובר על בן זוג אחד שממזג את רכושו הפרטי ברכוש
23 המשותף והאחר לא עושה כן ראוי לשיטתו לקבוע הנחת עבודה שלפיה מיזוג רכוש
24 פרטי רב ערך ברכוש המשותף מהווה ראיה פוזיטיבית לכוונת שיתוף של שני
25 הצדדים בכל הרכוש הרשום על שם מי מהם, לרבות הנכסים החיצוניים (שם בעמ'
26 188). לשיטתו יש לראות בכך הנחה/חזקה הניתנת לסתירה. עם זאת במקרים
27 שכאלה גם אם לא יוכר שיתוף ספציפי, שיקולי צדק יוכלו לבסס שימוש בסעיף (1)8
28 לחוק לקבוע נכסים נוספים ששווים לא יאוזן בין בני הזוג ואם הדבר אינו אפשרי,
29 אזי שימוש בסעיף (2)8 המאפשר חריגה מחלוקה שוויונית כדי להגיע לתוצאה
30 צודקת. אך גם כאן הוא מבקש לשמר לצדדים את האפשרות להוכיח כי הסכימו
31 אחרת (שימור נכסים פרטיים של צד אחד שלא מוזג/נטמעו אל מול נכסים פרטיים
32 של צד אחר שכן מוזג/נטמעו) ובכל מקרה ליתן תוקף לכוונת הצדדים (שם בעמ'
33 189).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. - תביעה כספית

- 35.2. הגם שלא עלה בידי הנתבעת להוכיח שיתוף ספציפי ביחס לדירת יקנעם עלית שהיא נכס חיצוני, סבורני כי מדובר במקרה מובהק שבו יש להפעיל את "ההגנה על בן הזוג המתחלק" (כלשון ליפשיץ בעמ' 188 לספרו). הנה לנו מקרה מובהק שבו בת הזוג ממזגת את תמורת מכירת דירתה הפרטית שנרכשה קודם הנישואין (מכספי מכר דירתה שלה ודירת הוריה) בתוך הנכס המשותף המובהק של הצדדים שהוא דירת המגורים ואילו בן הזוג האחר (הנתבע) שומר על הדירה שרכש עם אביו ומאוחר יותר הוא יורש מלוא הזכויות בה כנכס פרטי ובלתי ממוזג. כאן לא יהיה זה צודק, הוגן או מאוזן לראות בדירה בנוף הגליל כדירה משותפת שתאוזן בחלקים שווים בין הצדדים ובדירה ביוקנעם עלית כרכוש פרטי של הנתבע ללא הכנסתה למסת הנכסים המשותפים.
- 35.3. התובעת העידה כיצד לפני הנישואין היא והוריה היו בעלים של 2 דירות שנמכרו ותמורתן הושקעה ברכישת דירה אחת על שמה של התובעת ועל שם הוריה. בדירה זו (רחוב *** בעיר ***) התגוררו התובעת, הנתבע ובנם המשותף והוריה של התובעת לא עשו בה כל שימוש. לימים נמכרת דירה זו ותמורתה משמשת לרכישת הדירה המשותפת בנוף הגליל (ראו עדות התובעת בעמ' 15 לפרוטוקול והודאת הנתבע בכך בעמ' 23 שורה 18). לכאורה ניתן היה לראות בכך משום מתנה שהתובעת נתנה לנתבע. אך סבורני כי לא יהיה זה הוגן כעת שלא ליתן ביטוי לחוסר השוויון וחוסר האיזון במצבם הכלכלי של הצדדים ביציאתם מהקשר.
- 35.4. מאחר וכספי דירת *** בעיר *** התובעת והוריה הושקעו ומוזגו בדירת הצדדים בנוף הגליל שרשומה על שם שניהם בחלקים שווים וחלק אחר מקורו בכספי הלוואת משכנתא שניטלה על ידי הצדדים ושולמה על ידם משך שנים ארוכות לא ניתן לבדד רכיב זה של השקעת התובעת בדירת נוף הגליל ולשערך אותו וכך לקבוע שלא יאוזן מכוח סעיף 8(1) לחוק.
- 35.5. מה שכן ניתן, ראוי וצודק יהיה לעשות הוא לקבוע כי בשלב זה של איזון המשאבים תופעל הסמכות של בית המשפט לערוך איזון בלתי שוויוני בדירת הצדדים בנוף הגליל כדי להגיע לתוצאה צודקת.
- 35.6. בית המשפט ער לכך שבכתב התביעה לא עתרה התובעת לסעד חליפי לאיזון שוויוני מכוח סעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג אלא רק במסגרת סיכומיה בעל פה. אך סבורני שבנסיבות שכאלה בהן אמור בית המשפט לקבוע את אופן עריכת האיזון מקום שהתובעת תבעה שיתוף ספציפי בנכס החיצוני וטענתה נדחתה, אין מקום שלא לערוך איזון צודק וראוי רק מהטעם שהטענה לא הועלתה בשלב מוקדם יותר של ההליך, מה גם שהדבר לא פגע בהגנת הנתבע שיכול היה להתמודד עם הטיעון במהלך הדיון. מכל מקום לבית המשפט סמכות לסטות מסדרי דין לעשיית צדק

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

- 1 מכוח סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה התשנ"ה – 1995 ונראה כי כך
- 2 נכון יהיה לעשות בנסיבות מקרה זה וזאת גם במבט אל הוראות תקנה 1 לתקנות
- 3 סדר הדין האזרחי התשע"ט 2018, והוראת תקנה 2 לתקנות בית המשפט לענייני
- 4 משפחה (סדרי דין) התשפ"א 2020, שמטרתן ליצור וודאות דיונית ומשפט צדק, הכל
- 5 כדי להגיע לחקר האמת ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך.
- 6 35.7. כך אמנם דירת יקנעם עלית של הנתבע שהיא נכס חיצוני ולא הוכח לגבי שיתוף
- 7 ספציפי תישאר בבעלות בלעדית של הנתבע, אך מצד שני, ביחס לדירת הצדדים בנוף
- 8 הגליל יש לערוך חלוקה שאינה שוויונית כך, שייזקף חלק גדול יותר לטובת
- 9 התובעת.
- 10 35.8. הדבר מתיישב היטב גם עם העובדה שלצדדים ילד נכה שכלל הנראה יישאר לגור עם
- 11 אמו בדירה זו וכך ניתן יהיה למזער נזקים הנובעים משינוי סביבתו הטבעית. אמנם
- 12 לא מדובר בילד קטין, אך כאשר מדובר בילד נכה ייתכן שנכון יהיה להקיש מהאמור
- 13 בסעיף 6א' לחוק ולעשות כל מאמץ שלא לפגוע בו תוך מציאת פתרון שיוביל לכך
- 14 שההורה שנותר עמו יוכל לרכוש הזכויות בדירה ולא יידרש לטלטל אותו לסביבה
- 15 חדשה, דבר שעלול להקשות על הסתגלותו שממילא מוקשית נוכח המשבר בין הוריו.
- 16 35.9. לפיכך, בנסיבות אלו אני רואה לנכון לעשות שימוש בסמכותי לפי סעיף 8(2) לחוק
- 17 יחסי ממון בין בני זוג לקבוע איזון בלתי שוויוני בדירת נוף הגליל באופן ש-70%
- 18 משוויה יוקנה לתובעת ורק 30% לנתבע.
- 19 35.10. ישאל השואל למה דווקא 70% לתובעת ו-30% לנתבע? ואשיב, כי בדרך איזון שכזו
- 20 ניתן יהיה להתקרב לאיזון שוויוני בכלל נכסי הצדדים אילו היה מוכר שיתוף ספציפי
- 21 ביחס לדירת הנתבע ביקנעם. רוצה לומר כי בקביעת שיעור האיזון הלא שוויוני נתתי
- 22 דעתי למכלול הנסיבות והפרמטרים המעמידים את שני הצדדים במקום דומה
- 23 ביציאה מקשר הנישואין. בכך ניתן ביטוי לשיקולי צדק חלוקתי אך גם לשיקולי
- 24 צדק הנובעים מהיחסים הזוגיים ומהסתמכותה של התובעת על אפשרות שיתוף
- 25 בדירת יקנעם מצד הנתבע, הסתמכות שהביאה אותה להשקיע את כספי מכר דירתה
- 26 ודירת הוריה ברכישת הדירה המשותפת (ראו והשוו ליפשיץ בעמ' 189-191, 319-
- 27 321, 337-338 לספרו).
- 28
- 29 36. שווי דירת הצדדים בנוף הגליל הינו 915,000 ₪. יתרת משכנתא לסילוק הינה 192,000 ₪
- 30 כך ששוויה נטו הינו 723,000 ₪. ולכן התובעת תידרש לשלם לאיש עבור זכויותיו בדירה
- 31 זו 216,900 ₪ כדי שהזכויות בדירה יועברו אליה אגב הגירושין במלואן. יש לזכור כי שווי
- 32 דירת הנתבע ביקנעם עלית הינו כ-600,000 ₪ כך שהוא לא יוצא "עם ידיו מעל ראשו"
- 33 מקשר הנישואין, אלא שני הצדדים יוצאים עם משאבים דומים בהיקפם. האיש שיגור

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. – תביעה כספית

1 בגפו יהיה בעלים של דירה בשווי 600,000 ₪ ויקבל מעל 200,000 ₪ נוספים במסגרת
2 האיזון הבלתי שוויוני ובחירה בחלופה ראשונה של חוות דעת המומחה בתחום
3 האקטואריה והאשה שתישאר לגור עם בנם של הצדדים המתפקד על הספקטרום
4 האוטיסטי תישאר עם דירת נוף הגליל שהיא אמנם יקרה יותר, אך תמשיך לשלם
5 הלוואת המשכנתא, ותשלם לנתבע מעל 200,000 ₪.

6
7 37. הנתבע לא שילם הלוואת משכנתא מאז מאי 2019. לפי מוצג 9 בתיק מוצגי התובעת היא
8 שילמה מהחשבון המשותף עד מאי 2020 סך כולל של 23,867 ₪. יש להניח שמאז ועד
9 היום שילמה הלוואת המשכנתא השוטפת בהחזר חודשי של 1344 ₪ במכפלה של 10
10 חודשים וסה"כ 13,440 ₪ (מוצג 10). סה"כ תשלומי הלוואת משכנתא 37,707 ₪. מחצית
11 מסכום זה אמור הנתבע לשלם לתובעת ומדובר ב-15,353 ₪.

12
13 38. כן לא נשא הנתבע בהוצאות ועד הבית בסך של 2000 ₪ סה"כ ויש לנכות מחלקו 1000 ₪
14 נוספים. בגין החשמל יש לנכות מחלקו של הנתבע כ-4000 ₪ עבור תקופה של שנתיים
15 (מוצג 12). מנגד נשא הנתבע במלוא הוצאות הארנונה ויש להוסיף לחלקו בתמורה מחצית
16 מתשלומי הארנונה שהם $3154.5 = 6309/2$ ₪.

17
18 39. עם זאת ומאחר ובגין הוצאות אלה נטלה על עצמה התובעת הלוואות (לאחר המועד
19 הקובע) הרי שאין לחייב הנתבע בהשבת מחצית הלוואות אלו כנטען על ידי התובעת אלא
20 להסתפק בניכויים אלו מחלקו בשווי הדירה.

21 40. מנגד יש להוסיף לחלקו של הנתבע בדירה את מחצית שווי הרכב של התובעת וכן הפרשי
22 זכויות סוציאליות לפי חוות דעת האקטואר (56,283 ₪) וכך כל צד יישאר עם זכויותיו
23 הרשומות. שווי הרכב מסוג הונדה לא ידוע לבית המשפט ולכן ב"כ הצדדים יגישו
24 פסיקתא תוך 14 ימים מהיום הקובעת את הסכום המדויק שהתובעת אמורה להעביר
25 לנתבע במסגרת איזון המשאבים הכולל $(216,900 - 15353 - 1000 - 4000 + 3154.5) =$
26 $199,701 +$ חצי שווי רכב נכון למאי 2019).

27
28 41. הסכום האמור יופקד בנאמנות על ידי התובעת אצל בא כח הנתבע בתוך 60 יום מהיום
29 ובכפוף לכך יפנה הנתבע את דירת הצדדים בנוף הגליל (תוך 14 יום מהמועד שבו יופקד
30 הסכום האמור). חלקו של הנתבע יועבר לידיו רק בכפוף לכך שיפנה את הדירה.
31 במידה ולא תוכל התובעת לרכוש חלקו של הנתבע תוך 60 יום מהיום לפי התחשיב
32 האמור לעיל, תימכר דירת נוף הגליל לצד ג' המרבה במחיר והתמורה תתחלק לפי
33 התחשיב שבפסק הדין.
34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19-07-14967 מ.ג. נ' ל.ג. – איזון משאבים
תלה"מ 20-06-65382 מ.ג. נ' ל.ג. - תביעה כספית

42. תכולת הצדדים תחולק בעין בסיוע ב"כ הצדדים בתוך 30 יום מהיום.

43. אני מחייב הנתבע לשלם לתובעת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסך 7,000 ₪ שיקוזזו מחלקו בתמורת הדירה.

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.

ניתן היום, י"ב ניסן תשפ"א, 25 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

אסף זגורי, שופט בכיר